

Ata kesbiniň dowamaty / ertekei

Category: Ertekiler, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Ata kesbiniň dowamaty / ertekei

ATA KESBINIŇ DOWAMATY

Hazar deňziniň kenaryndaky küren obanyň gaýra çetinde bir azaphon balykçy gol doly maşgalasy bilen agzybirlikde ýaşapdyr.

Maşgalada bikär adam bolmangoň öýüniň gün-güzerany hiç neneň däl eken. Öýde keýwanysy we gyzlary ýüň darapdyrlar, keçe basyp, haly-palas dokapdyrlar. Balykçynyň ekabyr ogullary malgaranyň aladasy bilen bolup, deňizde aw etmäge ýaşlykdan taýýarlanypdyrlar.

Nowbahar ogly Myrat kemala gelende balykçy renjiniň biderek gitmändigine guwanypdyr. Myrat akyllı we başarıjaň ýigit eken. Atasynyň köne gaýygy bilen bilelikde deňze gidenlerinde aw şowuna bolýar eken. Soňabaka "Düýe garrasa köşegine eýerer" eden atasy oglunuň deňze awa iberip, özi öýde güýmeniberipdir. Günleriň birinde Myrat awlaga çykanda deňizde güýçli ýel turupdyr. Ylla asman bilen zemin seleşene meňzäpdir. Hatda balykdan dolan torlaryny ýygnamaga-da ýetişmädik balykçy ýigit öz başyny zordan aman gutarypdyr.

Deňiziň saý ýerindäki daşlara degen gaýyk kül-uşak bolupdyr. Bu pajyga maşgalany endişä goýupdyr. Sol ýekeje gaýyk olar üçin güzeran çeşmesidi ahyryn! Özünü günäli duýýan Myrat her gün ýassyn kenardan deňiz alyslyklaryna bialaç garap, gussa batar eken.

Sol gün hem ýaş balykçy hemišeki endigine görä çola kenara gelip, ýalňyz otyrды. Deňiz tolkunlarynyň bir mejalsyz bedeni gyra çykyryp gelýändigini görüp, Myrat haýdan-haý suwa girip, ony eline alypdyr. Onuň ýaraty bir guwdugyny görüp:
– Wah, görgüli, seni kim beýle hala düşürdi? Gorkma, men seni

halas ederin! – diýip, ony emaý bilen gujaklap, öye alyp gaýdypdyr. Ýarasyna em edip, bakyp-bejeripdir.

Güýç-kuwwatyna gelen guwy Myrat bir ajaýyp gün deňiz kenaryna getirip:

– Eý, güzel guşum, görkana guşum! Uç islän ýeriňe erkana, guşum! Men hem indi öz iş-aladalarym bilen bolaýyn, maşgalamyň gününü düzetmegiň alajyny gözläýin – diýipdir.

Gar ýaly pækize guw ak ganatlaryny pelpellegip, mawy asmana göterilipdir-de, halasgäriniň depesinden birnäçe gezek aýlaw edip, ony alkyşlap gidipdir.

Balykçy guwuň bu hereketinden "Ýagşylyklaryň hiç haçan unutmaryl!" diýen manyny okapdyr.

Guwy ýola salandan soň Myradyň kalbyny ýene-de ünji gaplap alypdyr. Ol heläk bolan gaýygyň deregine öýüň rysgyny gaýtaryp getirjek bir enjamy edinmegiň aladasy bilen ýasapdyr.

Zemine ýyly girip başlan bahar günleriniň birinde Myradyň ýasaýan jaýynyň öňünde mundan birnäçe wagt öň uçup giden guw peýda bolupdyr.

Çüňki bilen getiren gawun çigdini Myradyň öňünde goýan guw bu ýerde kän eglenmändir.

– Ajaýyp guwum, gawun çigidi bizde ýeterlik ahyryny. – diýen Myrat guwuň göwni üçin çigidi alyp, ony enesine beripdir. Ol hem ony, mellekde ekipdir.

Myradyň özi bolsa şaýyny tutup, ýola düşüpdir. Ol oba-şäherleri gezip, gazanç edipdir, soňam gaýyk ýasaýan ussalaryň ýanyňa gidip, olardan hünär öwrenipdir. Garaz, ýarym ýylyň içinde gaýyk ýasamagyň emelini alan ýigit öz göwnüne laýyk owadan we ykjäm gaýyk ýasapdyr-da, halypalary bilen hoşlaşyp, deňiz ýoluna rowana bolupdyr.

Çigit barada aýdylanda bolsa, ol tiz gögerip, altmyş günüň içinde waharman pisint gawun emele getiripdir. Sol wagta çenli deňze awa çykyp bilmän ýören garry balykçy:

-Indi-hä wagtyň ýeten bolsa gerek. Deňziň rysgyndan mahrum bolduk, gawun bir iýeli – diýip, agyr gawuny sapagyndan ýolup, zordan öye getiripdir.

Pyçagyň degmeginé mähetdel gawun iki bölünipdir. Çigidine

derek onuň içi gymmat bahaly daşlardan dolumyş.
Uly bir hazyna nesip eden maşgalanyň oňşygy şondan soň has gowulanypdyr. Myradyň ejesi:

– Oglumyň guwa eden ýagşylygy hazyna bolup gögerdi. Emma mundan bihabar balamyň özi nirelerde gezip ýörkän? – diýip janserek bolupdyr.

Olar täze, alty ganat ak öýde eşret we rahat içinde ýaşapdyrlar. Myratdan bolsa derek bolmandyr. Şeýdip aradan üç-dört aý geçipdir. Bir gün Myradyň ejesiniň ýüregi bir zat duýan ýaly tutuş maşgalany jemläp deňiz kenaryna gelipdir. Uzak deňiz giňişliginde bir gara nokat peýda bolup, kem-kemden owadan bir gaýyga öwrülipdir.

Gaýygy kürekläp gelýän Myrady ene-atasy, doganlary gujak ýaýyp garşylapdyrlar. Barly maşgala il-güne sahylyk bilen el açyp, toý-baýram edipdir.

– Sen indi deňze gitme! – diýip, ejesi Myrada töwella edipdir
– Janyňy howp-hatara salmasaňam, indi günümüzü goreris, balam!
– Deňziň oýny-da, synagy-da kändir. Sebäbi ol merdanlary söýyändir! – diýip, ýaş balykçy düşündiripdir – Emma zähmet soňy rehnetdir. Aslynda bize bu hazynany eçilen mawy deňiz ahyryn, mähriban käbäm.! Men ata kesbini dowam etdirmesem bolmaz.

Şeýlelik bilen ata kesbi dowamat dowam bolupdyr.

Ertekiler